In de sport zijn gezamenlijk gedragsregels opgesteld die voor iedere doelgroep in een aparte gedragscode staan opgesteld. Zo is er een gedragscode voor de bestuurder, scheidsrechter, trainer/coach, sporter en topsporter. De NRB volgt deze Gedragscodes Sport en roept verenigingen op dit ook proactief te gaan doen.

Er zijn veel situaties te bedenken waar je zelf een afweging moet maken of dat wat je doet ook handig en verstandig is. Vooraf afspraken maken, helpt bij deze afweging. We hebben het dan niet alleen over hoe je onderling met elkaar omgaat, maar bijvoorbeeld ook over het tuchtreglement met betrekking tot seksuele intimidatie en de bijbehorende meldplicht.

Je weet dus ook wat je in jouw rol of taak te doen staat als er iets misgaat, of als je een overtreding van deze regels signaleert.

Suggestie toepassen Gedragscodes:

- Deel en bespreek de specifieke Gedragscode met bestuur en trainers. Zorg voor draagvlak vanuit bestuur.
- Deel de gedragsregels met alle leden. Zet deze op de website en/of deel ze bij inschrijving.
- Plaats de gedragscode op een logische vindbare plek voor de betreffende doelgroep, bijvoorbeeld website.
- Straal uit dat je als vereniging staat voor deze gedragsregels en treed op als men in overtreding is.

Deze gedragscodes zijn besproken en goedgekeurd door alle verenigingen.

Gedragscodes Bestuurders

Als bestuurder ben je altijd druk in de weer. Tot nu toe is het je altijd nog gelukt om de eindjes aan elkaar te knopen. Het verdiende niet altijd de schoonheidsprijs, maar goed. Toch is het verstandig om eens na te denken over hoe je de zaken aanpakt. Stel dat jullie het clubhuis gaan verbouwen, hoeveel offertes vraag je dan aan? Wie controleert de penningmeester eigenlijk? Hoe zorg je dat iedereen met plezier naar de club komt? Ben je ook bekend met de Code Goed Sportbestuur? Ben je bekend met jouw bestuurlijke verantwoordelijkheid? Zo weet je hoe een integere bestuurder te werk gaat. Twijfel je? Neem dan contact met ons op om te sparren over wat je kunt ondernemen.

Een bestuurder, werknemer, of andere functionaris:

Zorgt voor een veilige omgeving; Schep een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren.

Is dienstbaar; Handel altijd in het belang van de vereniging of andere rechtspersoon en richt zich op het belang van de leden, en of aangeslotenen.

Is open; Handel zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht bestaat in het handelen en de beweegredenen.

Is betrouwbaar; Houdt zich aan regels, waaronder de statuten reglementen en besluiten van de (inter)nationale bond, en afspraken. Informatie wordt gebruikt voor het doel van de organisatie. Verklaart vertrouwelijke informatie niet voor eigen gewin of ten gunste van anderen te gebruiken.

Is zorgvuldig; Handel met respect en stelt gelijke behandeling voorop. Belangen worden op een correcte wijze gewogen. Is zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring en functies. Gaat zorgvuldig en correct om met vertrouwelijke informatie. Zal bestuursbesluiten goed onderbouwen zodat men begrip heeft voor de gekozen richting.

Voorkomt (de schijn van) belangenverstrengeling; Vervult geen nevenfuncties die in strijd zijn, of kunnen zijn met zijn functie en gaat geen financieel belang aan dat in strijd kan zijn met zijn functie. Bespreekt het voornemen tot het aangaan van een nevenfunctie of van een financieel belang in een organisatie met verantwoordelijken. Doet opgave van financiële belangen in andere organisaties en van nevenfuncties. Geeft aan of de nevenfuncties bezoldigd of onbezoldigd zijn. Voorkomt bij samenwerkingsvormen en -relaties de schijn van bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen. Neemt geen geschenken of giften aan die bestemd zijn om een persoonlijk voordeel te geven. Geeft uit hoofde van de functie geen geschenken en biedt geen diensten aan van waarde.

Is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht; Gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van grievende en/of beledigende opmerkingen.

Zet zich intensief in om ervoor te zorgen dat alle sporters en begeleiders gebonden zijn aan de relevante regels, waaronder het dopingreglement, het reglement seksuele intimidatie, het reglement matchfixing en het bestuursreglement alcohol in sportkantines; Sporters en begeleiders moeten gebonden zijn om bijvoorbeeld het tuchtrecht van toepassing te laten zijn. Daarnaast is de bestuurder verantwoordelijk om samen met de leden, trainers en ouders gedragsregels voor de eigen vereniging op te stellen.

Neemt (meldingen en signalen van) onbehoorlijk gedrag en grensoverschrijdend gedrag serieus; Spant zich in om het onderwerp integriteit bespreekbaar te maken en te houden. Zorgt voor een bepaalde mate van alertheid in de organisatie voor onbehoorlijk en/ of grensoverschrijdend gedrag. Stimuleert het melden van ongewenst gedrag. Treedt adequaat op tegen het schenden van regels en normen door sporters, werknemers, supporters en anderen.

Spant zich in om te werken met integere werknemers, functionarissen, ondernemers, zaakwaarnemers, leveranciers, sponsoren etc.; Tracht te komen tot een situatie waarin de sportorganisatie intern en extern handelt met personen en organisaties die van onbesproken gedrag zijn. Gaat na of een functionaris van onbesproken gedrag is (raadpleeg Register tuchtuitspraken seksuele intimidatie), vraagt een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en doet onderzoek, in relatie tot de beoogde functie. Verricht onderzoek naar handelspartners, e.a.

Is zich bewust van de risico's van matchfixing en handelt hiernaar; Zal niet wedden op de sport waar hij/zij bij betrokken is en verstrekt geen informatie, die nog niet openbaar is gemaakt, over een wedstrijd of een aspect van een wedstrijd aan bookmakers of anderen waarbij hij of zij betrokken is en de informatie niet openbaar is gemaakt.

Ziet toe op de naleving van regels en normen; Zie toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

Gedragscode Trainers

Als trainer wil je natuurlijk dat iedereen met plezier naar de training komt. Hoe zorg je dat het leuk is en blijft? Hoe iedereen gemotiveerd blijft en beter wordt? Hoever kan je daarin eigenlijk gaan? Soms raak je je sporters misschien aan om ze te helpen. Goed bedoeld, maar wat vindt de sporter daar eigenlijk van? Of de ouders langs de kant? Ben jij als trainer je ervan bewust dat je een belangrijke factor bent in de cultuur binnen de vereniging? Weet je wat je moet doen als het mis gaat? Veel vragen waarvan het belangrijk is om ze met het bestuur van de vereniging te bespreken én afspraken over te maken. Voor je sporters en je team heb je de verantwoordelijkheid voor hen een zo veilig mogelijke omgeving te creëren waar iedereen zichzelf mag zijn op zijn eigen niveau.

Een trainer, coach of begeleider:

Zorgt voor een veilige omgeving; Schep een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Houd je aan de veiligheidsnormen, en -eisen.

Kent en handelt naar de regels en richtlijnen; Zorg dat je op de hoogte bent van de regels en richtlijnen én pas ze ook toe. Stel ook je sporters in staat om er meer over te weten te komen. Bijvoorbeeld door ze mee te nemen naar voorlichtingsbijeenkomsten over doping, matchfixing of seksuele intimidatie. Meng je niet oneigenlijk in dopingcontroleprocedures of –onderzoeken.

Is zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring en functies; Vermeld alle relevante feiten bij de aanstelling als trainer, coach of begeleider. Je kunt een verklaring omtrent gedrag VOG overleggen.

Is zich bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid, en misbruikt zijn positie niet; Gebruik de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen. Onthoud je van elke vorm van (machts)misbruik, emotioneel misbruik, fysiek grensoverschrijdend gedrag, waaronder seksueel getinte opmerkingen, en aanrakingen en seksueel misbruik. Alle seksuele handelingen, – contacten en – relaties met minderjarigen zijn onder geen beding geoorloofd. Je hebt een meldplicht over seksuele intimidatie en misbruik.

Respecteert het privéleven van de sporter; Dring niet verder in het privéleven van sporters in dan noodzakelijk is. Ga met respect om met de sporter en met ruimtes waarin de sporters zich bevinden, zoals de kleedkamer, de douche of hotelkamer.

Tast niemand in zijn waarde aan; Onthoud je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedragingen. Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken. Sluit niemand buiten en wees tolerant.

Is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht; Gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van grievende, en/ of beledigende opmerkingen.

Neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport; Word je iets aangeboden om iets te doen of na te laten, meld dit dan aan het bestuur.

Ziet toe op naleving van regels en normen; Ziet toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

Is open en alert op waarschuwingssignalen; Wees waakzaam en alert op signalen en aarzel niet om signalen door te geven aan het bestuur, de vertrouwens(contact)persoon en/ of contact op te nemen met het Centrum Veilige Sport Nederland.

Is voorzichtig; Stel nooit informatie beschikbaar, die nog niet openbaar is gemaakt en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Wed niet op de sport waar jij bij betrokken bent.

Drinkt tijdens het coachen **geen alcohol** en maakt een afspraak met jeugdteams dat er geen alcohol wordt gedronken.

Gedragscode Topsport

Je hebt maar één doel voor ogen: winnen! Daar doe je alles voor, dag in dag uit. Eat-sleep-train-repeat is jouw motto. Zwaar is het topsport bestaan zeker, het is een vak. Soms liggen er verleidingen op de loer. Matchfixing, betting en doping: zaken waarmee je liever niet in aanraking komt. Je moet als topsporter bijvoorbeeld ook e-learnings doen over doping of bijhouden waar je wanner bent voor een controle. Wedden op je eigen wedstrijden is verboden, wist je dat? Vaak zijn dat zaken waar je zelf ook invloed op hebt of je hieraan toegeeft, maar jou kan ook iets overkomen dat niet prettig is. Denk bijvoorbeeld aan machtsmisbruik of intimidatie door een trainer, of discriminatie door omstanders. Voor deze zaken kun je altijd contact opnemen met ons voor overleg. Voor het deel waar je zelf ook invloed op hebt kijk eens naar de onderstaande animatie. Dan blijf je uit de problemen.
Je hebt maar één doel voor ogen: winnen! Daar doe je alles voor, dag in dag uit.

De topsporter:

Is eerlijk en sportief; Speel niet vals, gebruik geen verbaal of fysiek geweld, gebruik geen doping. Doe altijd je best om te winnen. Doe niet mee aan het fixen van een wedstrijd, competitie of record.

Past op met weddenschappen; Wed nooit op tegenstander(s), wed nooit op eigen sport.

Is voorzichtig; Stel nooit informatie beschikbaar, ook niet aan familie en vrienden, die nog niet openbaar is gemaakt en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen.

Kent en houdt zich aan regels, waaronder regels op het gebied van matchfixing, doping en seksuele intimidatie; je bent op de hoogte van de regels en leest deze door via de website van de NRB. Je bent je bewust van de consequenties en doet melding bij twijfel.

Levert de "whereabouts" altijd tijdig in en correct aan; Sommige sporters hebben een whereabouts verplichting. Zij dienen hun verblijfsgegevens door te geven aan de Dopingautoriteit of hun Internationale Federatie. Het is de verplichting van de sporter om hier correct en secuur mee om te gaan.

Is open; Wanneer je iets wordt gevraagd, iets te doen wat tegen je eigen gevoel, je normen en waarden ingaat. Meld dit, bijvoorbeeld bij het bestuur van jouw sportvereniging of sportbond. Meld (signalen van) een dopingovertreding. Voor vragen en meldingen kun je ook terecht bij het Centrum Veilige Sport Nederland of andere daarvoor beschikbare kanalen. Ook wanneer je wordt benaderd om vals te spelen of andere ernstige overtredingen van deze code bemerkt, meld dit.

Is een voorbeeld en toont respect; Voor de tegenstander(s), je teamgenoten, de scheidsrechter of jury, je trainers, de toeschouwers en ieder ander. Let op je taalgebruik en hoe je je aan anderen presenteert. Wees je bewust van je voorbeeldfunctie.

Discrimineert niet; Onthoud je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedragingen. Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken.

Neemt en biedt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan van tegenspelers, trainers/coaches, bestuurders, of derden om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Word je iets aangeboden om iets te doen of na te laten, meld dit dan aan het bestuur. Ben open en transparant.

Gedragscode Sporter

Sporten doe je omdat je het leuk vindt. Zorg daarom dat het leuk blijft. Niet alleen voor jezelf, ook voor de andere in je team/trainingsgroep en de tegenstander. We gaan respectvol met elkaar om, iedereen doet mee en mag zichzelf zijn. Ongewenst gedrag door medesporters staat hoog in de ranglijst van grensoverschrijdend gedrag, dat kan beter. Dat zit ‘m in kleine dingen. Help je tegenstander overeind en ben sportief in je reactie. Grote mond en klagen bij de scheidsrechter? Doe maar niet, je schiet er niks mee op. Sporten doe je omdat je het leuk vindt.

De sporter:

Is open; Wanneer je iets wordt gevraagd, iets te doen wat tegen je eigen gevoel, je normen en waarden ingaat: meld dit, bijvoorbeeld bij het bestuur. Voor vragen en meldingen kun je ook terecht bij het Centrum Veilige Sport Nederland. Ook wanneer je wordt benaderd om vals te spelen, meld dit.

Respecteert anderen: Voor de tegenstander(s), je teamgenoten, de scheidsrechter, je trainers, de toeschouwers en ieder ander. Let op je taalgebruik en hoe je je aan anderen presenteert. Geef iedereen het gevoel dat hij of zij zich vrij kan bewegen.

Respecteert afspraken; Kom op tijd, meld je (tijdig) af, luister naar instructies en houd je aan de regels.

Gaat netjes om met de omgeving; Maak niets stuk, respecteer ieders eigendommen, laat de kleedkamer netjes achter. Ruim de materialen op. Gooi afval in de afvalbakken.

Blijf van anderen af; Raak buiten de normale sportbeoefening, niemand tegen zijn of haar wil aan.

Houdt zich aan de regels; Lees de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en alle andere afspraken, en houd je daar ook aan.

Tast niemand in zijn waarde aan; Onthoud je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedragingen. Sluit niemand buiten en wees tolerant.

Discrimineert niet; Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken.

Is eerlijk en sportief; Speel niet vals, gebruik geen verbaal of fysiek geweld, gebruik geen doping. Doe niet mee aan het fixen van een wedstrijd, competitie of record.

Meldt overtredingen van deze gedragscode; Meld overtredingen van deze code bij het bestuur en/of de vertrouwenscontactpersoon van de sportvereniging of je sportbond. Voor vragen en meldingen kun je ook terecht bij het Centrum Veilige Sport Nederland.

NB: Zijn bepaalde feiten vertrouwelijk met je gedeeld bel bijvoorbeeld met het Centrum Veilige Sport Nederland voor overleg wat te doen.

Drinken na en sporten gaan niet samen. Neem je verantwoordelijkheid en breng niemand in gevaat.

Gedragscodes Scheidrechters/officials/juryleden

Als scheidsrechter/official/jurylid zorg je dat de wedstrijd goed verloopt. Je geniet van je ‘vak’. Tuurlijk, er zijn weleens incidentjes. Luidruchtige supporters langs de lijn, ruzie, sporters die verhaal halen. Hoe ga je daar eigenlijk mee om? Jij bent tenslotte verantwoordelijk voor wat er tijdens de wedstrijd gebeurt. Het is juist die verantwoordelijkheid wat je kwetsbaar maakt. Je bent een interessant doelwit voor iemand die de wedstrijd wil manipuleren. Hoe onschuldig het ook lijkt.

Een scheidsrechter of official:

Is neutraal en integer bij het leiden of jureren van wedstrijden en voorkomt de (schijn van) belangenverstrengeling. Ook naast de jurytaak kiest de official in het dagelijks leven geen partij, doet geen uitingen op social media bij specifieke bonden of verenigingen.

Gaat respectvol om met alle betrokkenen bij een wedstrijd.

Zorgt voor een veilige omgeving in en rond de wedstrijd in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Schept een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Houdt zich aan de veiligheidsnormen en -eisen.

Organiseert een goede samenwerking met de andere arbitragefunctionarissen, die in de wedstrijd actief zijn (assistent-scheidsrechters, lijnrechters, jurytafel, etc.).

Is dienstbaar, zowel bij het faciliteren van een sportief verloop van de wedstrijd als bij het uitvoeren van het beleid rond sportief gedrag.

Ziet toe op naleving van regels en normen in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Ziet toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

Is open. Handelt zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht bestaat in het handelen en de beweegredenen.

Is een voorbeeld voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht, ook bij het gebruik van social media.

Neemt geen gunsten, geschenken, diensten of goederen aan van tegenspelers, trainers/coaches, bestuurders, of derden aan, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Als hem iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, dan meldt hij dit aan het bestuur.

Is collegiaal t.o.v. andere scheidsrechters en officials, ook als hij/zij toeschouwer is bij een collega-scheidsrechter.

Is zich bewust van de risico’s van matchfixing. Handelt voorzichtig en meldt eventuele signalen bij de sportbond.